

литературата, философията и политиката, рѣдка за своето време по сила и проникновение.

Ала тоя тѣженъ животъ, посветенъ въ служене на родината си, въ усиленъ петнадесетчасовъ дневенъ трудъ безъ любовни приключения, тоя животъ, разяденъ отъ оскѣдици и незадоволства, разбитъ отъ своята собствена енергия, достига, най-сетне, до своя край въ 1827.

Личността на Уго Фѡсколо е твърде сложна, за да можемъ да я вмѣстимъ въ нѣколко страници. Както всѣка голѣма личностъ, тя има своитѣ възходи и здрачове, докосната е отъ извѣстни пороци, новсе пакъ свѣтяща отъ човѣчностъ, отъ гордия подвигъ на класичния му духъ. Живѣещъ галантния класиченъ животъ отъ непрекъснатата и многообразна любовъ, грѣховна и свята, до военната и политическа дейностъ на воинъ и трибунъ, Фѡсколо се възправя като най-голѣмия поетъ на своята нация, носителъ на нови идеали презъ осемнадесетия вѣкъ и победителъ на живота. Макарь и умрѣлъ сравнително младъ, на 49 години, той не свършва живота си като мнозина свои съвременници, безъ да завършатъ начертания си пжтъ. Той не е отъ ония личности, за които трѣбва да се съжालява, че сж оставили недовършено дѣлото си, защото тѣхната личностъ се проявява завършена въ всѣка отдѣлна творба. Чрезъ своя героиченъ устремъ съ какъвто го видѣхме изпълненъ, Фѡсколо надживява съвременницитѣ си, предвещава новата философия на Италия, — хегелианството, възобновява поезията ѝ, издига литературата ѝ до висини, до каквито я бѣха издигнали Данте, Петрарка, Ариосто, Леопарди и най-великитѣ творци на италианското слово, завоевава висотитѣ на човѣшкия духъ като дейностъ, като активна проява на битието, реализира най-великитѣ си идеали. Той не умира като римлянинъ, нито като елинъ, но неговото елинско потекло, го прави римлянинъ и човѣкъ на новото време. Той е съвсемъ модеренъ, негли нашъ съвременникъ.

И ето, неговитѣ кости днесъ почиватъ въ пантеона на Италия, флорентинската готическа църква Santa Croce, редомъ съ праха на Макиавелли, Микеланджело, Алфиери, Россини, Галилей и други велики люде на италианската нация, въ Santa Croce, която той възпѣ въ дивното си послание „Гробницитѣ“.

.....

тогазъ извикахъ: — О ти, блаженна,
която лавритѣ обезсмъртватъ
и тъмнитѣ води на Апенина,
излѣзли изъ недрата си, те миятъ....
ти първа, о Флоренция, стиха,
позна, успокоилъ гнѣва нездържанъ